

2529 exp:12-15-92
 T. Meckauskas
 3435 171 St.
 Lansing IL 60438

 Gav.
 Global bonds Funds (torair)

 THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
 VOL. LXXVII AUGUST - RUGPJŪTIS 20, 1992 Nr. 32

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

 Lietuvos nacionalinė
 M.Mažvydo biblioteka

APIE LIETUVOS KLAPATUS, VARGELIUS...

Antanas Dundzila

Antanas Baranauskas ciliavo: "Giedu dainelę, savo giesmelę / Apie klapatus, vargelius / Lietuvos krašto; ne taip is rašto / Giedu senų jų žodelius." Šie, 1857 m. parašyti žodžiai, ypač tinka ir šiandien.

Lietuvos padėtis yra ne tik liūdna, bet ir pavojinga. Kai kuriose srityse grasina svetimieji. Kitose, patys sau gadiname reikalus – tik neįmanoma suprasti, kodėl. Kai kuriuos šio straipsnio duomenis ėmiau "iš rašto". Kitus patyriau iš "žodelių".

Buvusių sovietų kariuomenė Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje yra didžioji šių dienų grėsmė. Rusai nesidera, rusai kalba apie kokį tai nesuprantamą ir nepriimtina "žmogaus teisių" neigimą jų kariuomenei, rusų politiškai ir kariškiai mums grasi na ginklu. Rusija nepriklausomoms Baltijos respublikoms užmoka tik už kariuomenei tiekiamą maistą, nieko kito...

Lietuvos valdžia okupanto kariuomenei yra padarius didelę nuolaidą – vyriausybė leido vyresniems rusų kariuomenės karininkams Lietuvoje pirkti bei statyti namus. Atseit, jei nenorit grįžti į savo tėvynę, gyvenkite čia...

Tų vyresniųjų karininkų (spėčiau – generolų, pulkininkų bei majorų Lietuvoje) gali būti apie 300, bet nuolaida čia yra principinė ir didelė. Prisiminkime, kad

išeivija tokios privilegijos Lietuvoje neturi: nuosavybės teisė taikoma tik piliečiams ir ten (legaliai?) gyvenantiems. Ir, aišku, pagal šį potvarkį, okupacinės kariuomenės vadams... Čia tai jau "blatas", o taip pat – pagal senoviškai įprastą komunistinį kurpalį – šitokia išimtis! Nežinia, ar šį žingsnį remia į Darbo partiją persikrikštinę komunistai.

Su Jeltsinu rimtų kalbų nėra, nežiūrint to, ką jis, Amerikoje būdamas, puse lūpų Vakarams pažadėjo. Rusija už parduotas prekes Lietuvai skolinga apie 10 milijonų (Europos terminologija: milijardų) rublių, o Rusijos tonas visiems trims Baltijos kraštams beveik kasdien aštrėja. Rugsjūčio mėnesį už perkamą kurą Lietuva jau privalės mokėti kietą valiutą... Net Jungtinėse Tautose rusai Baltijos kraštus šmeižia, jie skundžiasi "tautinių mažumų" nepriimtiniu likimu! Tai jau nachališka. Nachališka, bet ir nieko naujo: tai tik skatinimas rusais kuo greičiau atsikratyti.

Amerikiečių spaudoje Baltijos kraštų reikalai yra vos girdimi, užtarėjus galima ant vienos rankos pirštų suskaičiuoti. Liepos 19 WASHINGTON POST (WP) laidoje Paul Goble, mums buvęs labai palankus Valstybės departamento pareigūnas (dabar dirbantis Carnegie Endowment for International Peace), atkrei-

Tautinės Sąjungos ir Vilties Draugijos atstovai, posėdžiavę Clevelande pagyventi tų organizacijų veiklą ir Dirvai sutelkti didesnę paramą. Iš kairės: Stasys Briedis, Vladas Blinstrubas, dr. Laima Šimulienė, dr. Vytautas Maurutis, Balys Gaidžiūnas, Rūta Sakienė, dr. Leonas Kriaučiūnas, Jonas Citulis, Oskaras Krėmeris ir Mečys Aukštuolis. Nuotraukoje nėra M. Marcinkienės.

V. Bacevičiaus nuotr.

pė dėmesį į šį Rusijos dvi-veidiškumą. Tame pačiame laikraštyje liepos 25 tilpo reportažas iš Rigos, kuriame gana vienašališkai buvo pristatytas rusams pilietybės reikalas tvarkymas Latvijoje ir Estijoje.

Evans ir Novak komentatoriai liepos 31 tame WP aiškiai išklė Baltijos kraštų rūpestį dėl okupacinės kariuomenės nesikraustymo ir bendrai, dėl iš sovietijos išsilaisvinusių kraštų padėties. (Juk Lenkija vargsta, čiršką Čekoslovakija, jau nekalbant apie buv. Jugoslavijos baisenybę.) Jie savo straipsnyje propogavo buv. Baltųjų Rūmų pareigūno Z. Brzezinskio sumanymą paskirti kabineto lygio parei- (Nukelta į 7 psl.)

TAUTINĖS SĄJUNGOS IR VILTIES DRAUGIJOS PASITARIMAI

Tautinės Sąjungos pirmininko dr. Leono Kriaučiūno iniciatyva, rugsjūčio 8-9 dienomis Clevelande vyko minėtų organizacijų pasitarimai žvelgiant į praeitį, o svarbiausia – į ateitį.

Pasitarimų laikas sutapo su Dirvai paremti rengiama gegužine. Tad čia buvo gera proga Tautinės Sąjungos vadovybei susitikti ir su Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus aktyviaisiais nariais.

Iš Chicagos buvo atvykę: dr. L. Kriaučiūnas – pirm., Stasys Briedis – vicepirm., Oskaras Krėmeris – išdininkas ir dr. Laima Šimulienė – sekretorė. Jų tarpe ir Chicagoje gyvenanti Vilties Draugijos vicepirminkė Malvina Marcinkienė. Dėl kitų įsipareigojimų negalėjo atvykti tik Tautinės Sąjungos vicepirminkas Petras Buchas.

Iš Los Angeles buvo atvykusi praėjusių dviejų metų Tautinės Sąjungos vicepirminkė Rūta Sakienė. O iš St. Petersburgo Tautinės Sąjungos tenyksčio skyriaus pirmininkas Antanas Jonaitis.

Jungtiniame Tautinės Sąjungos ir Vilties Draugijos valdybų posėdyje, kuris vyko rugsjūčio 9 d. Dirvos patalpose, buvo peržvelgti Tautinės Sąjungos numatyti artimiausieji darbai. Apie juos rašoma šiame Dirvos numeryje 3 puslapyje.

Kitas pasitarimų svarbus reikalas buvo – Dirvai didesnės darbo jėgos suorganizavimas, dar daugiau naujos rašto jėgos sutelkimas, naujų skaitytojų ieškojimas, ir svarbiausia – daugiau kapitalo organizavimas, be kurio visi planai gali likti tik planais.

Po ilgų posėdžių valandų buvo vakarieniauta Lietuvių namų Gintaro valgykloje, o sekmadienį dalyvauta Dievo Motinos bažnyčioje pamaldose. O po pietų – Dirvos gegužinėje, kur visi iš toliau atvykę svečiai rado daug pažįstamų, su kuriais mezgėsi artimos kalbos.

Gegužinėje ilgesnę sveikinimo kalbą pasakė Tautinės Sąjungos pirmininkas dr. L. Kriaučiūnas. Jis pasidžiaugė gražiu būriu gegužinėn atvykusių Dirvos skaitytojų ir remėjų. Jiems padėkojo ir paprašė ir toliau tokiais būti. Pasidžiaugė ir Dievo Motinos parapijos klebono Gedimino Kijausko gražia talka, kurią jis visiems duoda, kurie tik dirba nelengvą lietuvių išlaikymo ir vienijimo darbą.

Chicagos svečiai, gegužinei dar tebesitęsiant, bet saulei slenkant į vakarus, ke liavo į namus. Jie buvo išlydėti su linkėjimais, kad atsiradus reikalams vėl susitiktume ir draugiškai svarstytume net pačius sunkiausius klausimus.

Naujasis Lietuvos premjeras Aleksandras Abišala po jo išrinkimo Vilniuje yra sveikinamas mūsų tautiečių. V. Kapičiaus nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• LIETUVOS IR RUSIJOS DERYBŲ DELEGACIJOS VILNIUJE POSĖDŽIAVO RUGPJŪČIO 11 IR 12 DIENOMIS. Lietuvos delegacijai vadovavo Česlovas Stankevičius, o Rusijos delegacijai Viktoras Isakovas.

Iš derybų išleisto komunikato galima išskaityti, kad Lietuvoje dabar yra apie 32,000 Rusijos kariuomenės. Tą kariuomenę jie iš Lietuvos gali išvesti iki 1994 metų pabaigos. Šiomet išvesia 11,000, kitais metais 17,000 ir likusius 1994 metais. Lietuvių delegacija, reikalavo, kad kariuomenė iš Lietuvos būtų išvesta dar šiais metais.

Rusų delegacija nieko nenori kalbėti apie kariuomenės padarytus nuostolius. Dėl rusų ir lietuvių kariuomenių santykiavimo numatyta rugsėjo mėn. pradžioje kariuomenių ekspertų susitikimas.

Derybose iš lietuvių pusės buvo iškelta, kad rusai visiškai neteisingai Lietuvą kaltina dėl kitataučių teisių pažeidimų. Rusai atsakė, kad jie Lietuvos nekaltina. Tokie kaltinimai taikomi tik Estijai ir Latvijai.

• PAGAL ELTOS PRANEŠIMĄ LIETUVOJE YRA ĮREGISTRUOTA 440 LAIKRAŠČIŲ, BEVEIK 200 ŽURNALŲ, 91 RADIO IR TELEVIJOS STUDIJOS, 5 INFORMACIJOS AGENTŪROS, 5 KINO STUDIJOS IR 590 LEIDYKLŲ.

Prie Lietuvos Teisingumo ministerijos įkurta spaudos kontrolės valdyba. Ji kontroliuoja kaip laikomasi Lietuvos spaudos įstatymo. Už to įstatymo nesilaikymą buvo uždarytas laikraštis "Jūra ir krantas" ir parašyta virš 50 įspėjimų.

• ALTAJAUS KRAŠTE DAR TEBEGYVENA GRUPĖ LIETUVIŲ TREMTINIŲ. Gal daugiausia jų tarpe yra sukūrusių mišrias šeimas ir į Lietuvą dar nenori keltis, bet ruošiasi ir žada tai padaryti. Jų būrelis – 15 asmenų, vadovaujami ten įsikūrusio draugijos sekretorės Tatjanos Petrauskos, lankėsi Lietuvoje. Jų kelionę rėmė Kultūros ir Švietimo ministerija.

• ATSIŽVELGDAMA Į POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ PATIRTĮ IR SIEKDAMA SUTEIKTI JIEMS PARAMĄ BEI PADĖTI GRĮŽTANTIEMS IŠ TREMTIES ĮSIKURTI LIETUVOJE, Vyriausybė liepos 17 nutarimu įsteigė Politinių kalinių ir tremtinių rėmimo fondą. Iš Lietuvos valstybės biudžeto skirta 20 mln. rublių šiam fondui suformuoti. Respublikinės politinių kalinių ir tremtinių organizacijos įpareigtos pasiūlyti penkis kandidatus į fondo valdybą, kuri skirstys fondo lėšas.

• LIETUVOS RINKIMAI Į DEMOKRATINĮ SEIMĄ ĮVYKS 1992 M. SPALIO 25 D. Lietuvos istorijoje pirmą kartą galės seimo atstovus rinkti ir kituose kraštuose gyvenantieji lietuviai. Manoma, kad Lietuvos Respublikos Ambasada, kaip jau šiais metais buvo memorandumų atveju, prie lietuvių Bendruomenės apylinkių paprašys, suorganizuoti tvarkingą balsavimo pravedimą. Pavieniai asmenys, kur nebus balsavimo būstinių, galės balsuoti laiškais jau nuo spalio 18 d. Pilni balsavimo duomenys bus paskelbti tik lapkričio 1 d.

• LIETUVOS SPORTININKAI, BARCELONOS OLIMPIJADOJE LAIMĖJĘ MEDALIUS, VILNIUJE, KAIP BUVO NUMATYTA, GAVO VYRIAUSYBĖS SKIRTAS DOVANAS. Romui Ubertui, aukso medalio laimėtoji buvo duota 10,000 JAV dolerių, o krepšinio rinktinės nariams po 4000 JAV dolerių. Nepranešta kiek gavo sportininkų treneriai ir pagrindiniai palydovai. Dar būtų įdomiau, kiek iš viso kaštavo didokas sportininkų delegacijos pasiuntimas į Barceloną.

• IŠ LIETUVOS SKELBIAMA, KAD JUBILIEJINĖ DAINŲ ŠVENTĖ ĮVYKS 1994 METAIS. Kiek žinoma, Lietuvoje pirmą kartą didelė dainų šventė buvo surengta 1924 metais.

Iš tų pačių šaltinių skelbiama, kad jaunimo dainų šventė bus rengiama ateinančiais – 1993 metais.

• IŠAIŠKINTA, KAD Į LIETUVĄ, NET IŠ TOLIMŲ KRAŠTŲ, BANDO ATKELIAUTI TARIAMIEJI TURISTAI, su padirbtais pasais. Taip pat nustatyta, kad tie "turistai" yra pasiturintieji spekuliantai ir narkotikų pirkliai.

• LIETUVOS SAUGUMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUM, pertvarkant jo pavadinimą ir sustiprinant veiklą, paskirtas Aukščiausios Tarybos atstovas Petras Pliumpa. Jis yra krikščionių demokratų grupės narys.

• Į LIETUVĄ IŠ AUSTRALIJOS BUVO ATVYKĖS VIKTORAS ŠLIPERIS TYRINĖTI AUSTRALIJOS VILNŲ GAMINTOJŲ NORA įsteigti vilnų apdorojimo bendrą įmonę ir iš čia vilnų pardavinėti kitiems kraštams.

• ŽEMĖS ŪKIO ĮMONIŲ TURTUI TIKRINTI KOMISIJA ATSKLEIDĖ, kad iš Lietuvos ūkių nežinia kur dingo 42 darbiniai arkliai, 7 javų kombainai, cukrinių runkelių kombainas, 74 kultivatoriai, 48 plūgai, 6 sėjamosios, 37 traktoriai ir 35 jų priekabos, 63 automobiliai.

Kai kurie ūkio vadovai nepanoro laikytis nurodymus ir nurašė už 66 milijonus rublių technikos, kurią dar buvo galima naudoti. Ne vienas buvęs ūkio, o vėliau ir laikinosios administracijos vadovas, nepraleido progos pasipelninti parduodami technika arba ja aprūpindami savo gimines ir draugus – taip rašo liepos mėn. pabaigos "Tiesa".

• DABAR LIETUVOS LAIKRAŠČIUOSE DAŽNAI randami tokie skelbimai: "Brangiai superku auksą, platiną ir Lenino ordinus..."

Dirvos gegužinėje vykdytoj loterijoje A. Petrauskis tikrina laimėjimų numerius. Aldona Stempuzienė, dabartinė Tėvynės Garsų radijo valandos vadovė ir pranešėja, laimėjusi šampano bonką, traukia kitam laimėtoji numerį. Jai talkina Joana Račylienė. Dešinėje pusėje traukimą stebi O. Silėnienė, P. Sukys, R. Sakienė, V. Silėnas ir kiti. V. Bacevičiaus nuotr.

TAIP PLANUOJAMA TAUTINĖS SĄJUNGOS VEIKLA Žinios iš Sąjungos valdybos aplinkraščio

1. 22-rasis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas, įvykęs š.m. gegužės mėn. 16-17 d.d. St. Petersburg, FL. jau praicityje. Tautinės Sąjungos istorijoje ir vėl užverstas dar vienas lapas. Tuoj po seimo naujai išrinktosios valdybos nariai: dr. Leonas Kriaučeliūnas, Stasys Briedis ir Oskaras Kremeris lankėmės Lietuvoje. Todėl ir pirmas posėdis buvo sušauktas pavėluotai.

Naujai išrinktoji Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba pirmajame valdybos posėdyje, š.m. liepos 14 d. pasiskirstė pareigomis sekančiai:

- dr. Leonas Kriaučeliūnas – pirmininkas
- Petras Buchas – vicepirmininkas
- Stasys Briedis – vicepirmininkas
- dr. Laima Šimulienė – sekretorė
- Oskaras Kremeris – išdininkas

Šia proga nuoširdžiai dėkojame 22-tojo seimo atstovams už mūsų išrinkimą ir patikėjimą Sąjungos vairo ateinantiems dvejiems metams.

2. Mūsų gretos nuolatos retėja. Seimuose skaitomi mirusiųjų sąrašai nuolatos ilgėja. Dalis buvusių aktyvių Sąjungos narių, amžiaus naštos slegiami, traukiasi į užtarnautą poilsį. Pasigendame jaunimo. Tas pats rūpestis ir kitose organizacijose.

Valdyba, apsvačiusi esamą padėtį, nutarė atkreipti ypatingą dėmesį į jaunąją kartą, paieškoti būdų kaip būtų galima papildyti Sąjungos eiles jaunesniais nariais. Mūsų akys krypta į mums ideologiniai giminingą Korp-Neolithuaniją.

Vienbalsiai nutarėme pa-

sikviesti valdybai į talką jau nesnės kartos atstovą/vę, kuris/ri geriau pažindamas/ma jaunimą, jaunimo galvoseną padėtų mums spręsti šį nelengvą uždavinį. Pakvietta mielai sutiko mums talkinti Gražina Kasperaitienė, aktyvi Korp Neolithuania Chicagos padalinio valdybos narė.

Organizacinėje veikloje labai svarbu informacija, informuoti viosuo menę apie atliekamus ir planuojamus atlikti darbus. Pakviestas žinomas spaudos darbuotojas, lietuvių bendruomenės kultūros tarybos žurnalisto priemijos laureatas, aktyvus Daytona Beach, FL. Tautinės sąjungos narys Jurgis Janušaitis sutiko ateiti mums į talką Sąjungos informacijos direktoriaus pareigoms.

3. Pirmas iš mūsų planuojamų darbų – surengimas iškilmingo Rugsėjo 8-tosios dienos Tautos šventės minėjimo. Minėjimas įvyks š.m. rugsėjo 6d. Chicagoje Jaunimo Centre, su iškilmingom pamaldom už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės ir vainiko padėjimu prie Laisvės kovų paminklo. Atgavus Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę ši šventė yra dar reikšmingesnė religiniu, istoriniu ir tautiniu požiūriu.

Šios šventės organizavimu rūpinasi valdybos vicepirmininkas Stasys Briedis. Šventės proga kalbės Lietuvos generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas. Būtų gera, kad ir skyriai ruoštų Tautos šventės minėjimus, arba prisidėtų prie kitų organizacijų rengiamų minėjimų.

4. Pasiuntėm prašymą JAV prezidentui George Bush, kad jis paremtų Lietu-

vos vyriausybės pastangas derybose su Rusijos prezidentu Boris Jelcinu, kad galimai greičiau išvesti buvusią Sovietų sąjungos kariuomenę iš Lietuvos. Tam pačiam laiške išreiškėm padėką už laisvos ir nepriklausomos Lietuvos pripažinimą ir jai teikiamą ekonominę ir moralią paramą.

5. 22-tojo seimo metu Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pirmininkas inž. Eugenijus Bartkus, darydamas pranešimą, pareiškė, kad Vlikui baigus politinę veiklą, Lietuvių Tautinis Sąjūdis užsidaro. Valdyba apsvačiusi šį pareiškimą nutarė įkurti centrinį skyrių ir išsibarsčiusius tautininkus kituose kraštuose bandyti apjungti į tą skyrių. Jeigu pasirodytų teigiami rezultatai, reiktų sekančiame seime apsvastyti kaip juos įjungti į mūsų Sąjungą. Šiuo reikalu rūpinasi vicepirmininkas Petras Buchas.

6. Būdami Lietuvoje (dr. L. Kriaučeliūnas, St. Briedis ir O. Kremeris) turėjome su sitikimus ir pasitarimus su Lietuvių tautininkų pirmininku Rimantu Smetona, jų valdyba, su tautininkų frakcijos atstovais parlamente, taip pat su "Vilties" redaktorium Baliu Sriubu. Ta pačia proga dr. L. Kriaučeliūnas turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su redaktorium Baliu Sriubu, kuris buvo atspausdintas "Viltyje" š.m. birželio 17 d. numeryje.

Susipažinom su Lietuvių tautininkų veikla, organizacija, su jų rūpesčiais ir pageidavimais. Tautininkų Sąjunga, įsikūrusi maždaug prieš dvejus metus, sparčiai auga ir plečia savo organizacinę veiklą. Mūsų lankymosi metu turėjo virš 40 skyrių su virš 1,000 narių visoje Lietuvoje.

Šiuo metu jie labiausiai susirūpinę ateinančiais rinkimais, kurie turi įvykti š.m. (Nukelta į 3 psl.)

NEATRODO, KAD SOBORO ATSIRADIMO ISTORIJA BŪTŲ UŽMIRŠTA...

Donaldas Strikulis

Praėjusio šimtmečio viduryje Kaunas – ne tik mažas provincijos miestelis, pasimetęs Rusijos imperijos "Šiaurės vakarų krašte", su puikiai išsilaikiusiu viduramžišku senamiesčiu gražioje Nemuno ir Neries santakoje, bet ir svarbus strateginis punktas, esantis Peterburgo–Varšuvos trakto viduryje, netoli Rusijos–Vokietijos sienos. Tai buvo bene svarbiausias pretekstas 1843 m. liepos 1 d. įkurti Kauno guberniją. Aiškėjant, kad besivienijanti ir vis stiprėjanti Vokietija gali pradėti kelti grėsmę Rusijos imperijai carinė valdžia pradeda skubiai stiprinti savo vakarines sienas.

Kauno miestą esantį labai geroje geografinėje padėtyje, nutariama paversti stipria karine tvirtove. 1892 m. duomenimis Kaune gyveno 61.720 žmonių. Iš jų 12.145 – pravoslavų tikėjimo, t.y. rusai. Tačiau į bendrą miesto gyventojų skaičių neįėjo kariškiai, o jų buvo 20 tūkstančių su viršum (kitais duomenimis – net 35.000?!), t.y. per 30 proc, o gal ir daugiau, visų miesto gyventojų.

XIX a. pabaigoje Kaunas tapo tipišku Rusijos imperijos pirmosios klasės tvirtovės miestu. Verta priminti, kad iš visų Rusijos tvirtovių tik keturios priklausė pirmos klasės kategorijai – tai Kauno, Varšuvos, Novogeorgijevsko ir Brest-Litovsko.

Prasidėjus sparčiam miesto sukarinimui ir labai padaugėjus kariškių, apsižiūrėta, kad mieste nėra nė vienos pravoslavų maldos namų, skirtų jiems, nors jau daugelis katalikų bažnyčių (Jėzuitų ir kt.) buvo paverstos cerkvėmis, žiuriai sudarkant bažnyčių interjerus ir net eksterjerus. (Prisiminime bene liūdniausią Pažaislio ansamblio pavyzdį).

1891 m. pagal iš Peterburgo atvykusio karinio architekto pulkininko K. Limarenko projektą pradeda statyti neobizantinio stiliaus soboras. Tai buvo miesto garnizono cerkvė ("garnizonnyj sobor"), kurios šventikai buvo tiesiogiai pavaldūs tvirtovės kariniam komendantui.

K. Limarenko projektas – tai nevykęs žyvas rusų architekto Nikolajaus Benua tipinės cerkvės projekto plagijatas, grubiai iškraipantis pagrindinius minėto architekto reikalavimus.

Iškilingas cerkvės keratinio akmens pašventinimas įvyko 1891 m. birželio 29 d. Pamatai padėti 6 aršinių (1 aršinas = 71,12 cm) gilumoje, sienų storumas 2 arš., arkos 12 arš. ir vidurinio kupolo diametras 23 arš.

Kupolas statytas iš gelžbetonio, pats kupolo būgnas sudarytas iš tuščiavidurių plytų. Visi kupolai buvo apdengti cinko skarda su paausotais kraštais. Cerkvės aukštis – 26 sieksniai (1 sieksnis = 2,13 m). Rūsyje įrengiamas centrinis šildymas su keturiais kaloriferiais.

Cerkvėje tilpdavo apie 2000 žmonių. Soboro statyba kainavo 375.000 rb-t.y. apie 3.750.000 litų 1932 metų kursu. Pagrindiniame ikonostase buvo 122 ikonos, atskirai – 10 ikonų. Už jo kabojo didelis dail. Ziemcovo pieštas Kristaus paveikslas, apie kurį amžininkas rašė: "(...) Patsai Dievas – Tėvas visagalis, sėdintis altoriaus pačioje centrinėje vietoje (nenoriu užgauti, gink Dieve, jokio Dievo!), panašus ne į Dievą, bet veikiausiai į tokį geresnės nuotikos rusų žilabarzdį žandarą. Tarytum taip ir jauti, kad "bagomarui" pozavo koks linksmesnio būdo burliokas".

Pseudobizantiška ornamentika buvo marginta išmarginta slaviškais (kirilicos) užrašais. Stogą ir kupolus laikė 266 kolonos. Iki Pirmojo pasaulinio karo kabojo 12 varpų – 11.000 pūdų svorio, iš kurių didžiausias – 700 pūdų.

Soborą statė tik pravoslavų tikybos darbininkai, katalikų nepriimdavo. Dėl mažo atlyginimo buvo kilęs maištas. Apie 50 darbininkų areštuoti, o du nuteisti net Sibiro katorga. Kaip rašė laikraščiai, Sioborą besta-

tant Kaune buvo įsisteigę 14 naujų smuklių ir dar viena policijos nuovada.

1895 m. rugsėjo 17 d. Lietuvos stačiatikių arkivyskupas Jeronimas Soborą iškilmingai pašventina.

Dar statant Soborą buvo pastebėta, kad šis projektas pažeidžia pagrindinį Kauno, kaip karinės tvirtovės, reikalavimą – statyti ne aukštesnius kaip trijų aukštų namus. Be to, Soboras grubiai suskaidė Kauno naujamiesčio erdvę į neproporcingas dalis, pažeisdamas šios dalies struktūrą.

Susidaro įspūdis, kad Soboro pastatymas turėjo ne tiek utilitarinę, kiek simbolišką reikšmę, išaukštinant valstybinę pravoslavų tikybą. 1892 m. duomenimis Kaune gyveno 11.737 pravo slavai, 10.366 katalikai, 3611 liuteronų, 23 reformatai, net 34.515 žydų tikybos ir kitų konfesijų žmonės.

1926 m. spalio 26 d. Kauno stačiatikiai įteikia Lietuvos seimo frakcijų lyderiams pareiškimą, reikalaujanti gražinti Irgulos bažnyčią. Prisiminus tų metų įvykius Lietuvoje, tenka suabejoti, ar buvo Seime svarstomas šis pareiškimas. Tačiau greitai spaudoje prasideda diskusija dėl Soboro likimo, nes nuo pat 1895 metų pastatas nė karto nebuvo remontuojamas. "Viena aišku, kad tokiam stovy, koks dabar yra Soboras, iš daugelio atžvilgių negalima jį taip toliau palikti", - rašė "Lietuvos aidas".

Tačiau pagrindinis "atžvilgis" buvo ne Soboro būklė, o jau minėta jo simbolinė reikšmė ir vieta, kurioje jis stovi. "Jei tikrai kada nors soboras būtų panaikintas ir Soboro vietoje statomas koks "Laisvės paminklas...", - taip prasideda ilgas metų trukusis diskusija ("Lietuva", 1927, Nr. 268).

Maždaug tuo metu prasideda diskusija ir dėl būsimos Priskėlimo bažnyčios, kurią siūloma statyti Soboro vietoje. "Mes savo nepriklausomybę sukūrėm ant rusų valstybės griuvėsių, -

teigė kunigas, pasirašęs inicialais J.L.-s., - ir rusų Soboras turėtų sudaryti medžiagą mūsų nepriklausomybės paminklui - Priskėlimo bažnyčiai."

Jam antrino ir K. Marius (?), sakydamas " (...) kad dabar taip dar keletą metų palaukus ir paskui dabartinį soborą nuėmus jo vieton Priskėlimo bažnyčią pastatyti (...)".

Pamažu diskusija įgauna platų užmojų visuomenėje ir spaudoje. Laikraštis "Dienos naujienos" paskelbia anketą - "Griauti ar remontuoti Irgulos bažnyčią". Į šį klausimą atsiliepią daug žinomų Kaune žmonių. J. TUMAS - VAIŽGANTAS: nesiūlo griauti vien tik dėl to, "kad atsivertų gatvės reginėlis"; P. GALAUNĖ: "Reikia griauti (...) tai XIX amžiaus rusų meno išsigimimo reiškinys"; Kauno burmistras J. VOKIETAITIS: "(...) soboras turėtų būti nugriautas", (nes) "gramozdiškas soboras slėgtė slegia žmogaus estetinį jausmą"; prof. J. HERBAČIAUSKAS: "Soboro nugriovimas nepateisinamas (...) Soboras yra monumentalinis paminklas (...) visai neprimena rusų carizmo. Jei gali priminti carizmą Soboras, tai "Aušros" gim. rūmai labiau (...)"; inž. ŠALKAUSKIS - tuo metu Vidaus reikalų m-jos 1. einąs vyr. stovybos inspektoriaus pareigas: "(...) Soboro nereikia griauti (...), kad ateinančios kartos matytų, kaip teko jų sentėviams nuo svetimo jungo vargti (...)"; V. BIČIŪNAS: "(...) Visai nugriauti Soborą nereikėtų dėl medžiaginių išskaičiavimų. Bet reiktų jį iš pamatų perdirbti (...)"; inž. REISONAS: "(...) su nugriovimu galima nesiskubinti (...)".

Į anketą atsakė daugelis žmonių, neabejingų Soboro likimui, tačiau vieną atsakymą verta pacituoti beveik ištiesai. Tai prof. M. DOBUŽINSKIO, kurio neapkaltingai šališkumu, nuomonė: "Jei kalbėti apie meniškumą Soboro ypatumus, tai jis jų

neturi. Soboras yra valstybinės stačiatikių bažnyčių architektūros tvarinys, kurie dėl žinomos tendencijos buvo statomi rusų valstybės valdomose ribose, tačiau niekuomet nebuvo kaip miesto pagrąžinimas, o atbulai - disharmonizavosi su aplinkuma. Tokios bažnyčios (cerkvės) yra Taline, Vilniuje, Varšuvoje, Helsingforse. (...) Šiaip jis sausas ir nuobodus. Jei kartais įvyktų žemės drebėjimas ir jis sugriūtų, tai gailėtis tokio architektūros paminklo nebūtų reikalo. Šiaip gi Soboro nugriovimo aktas, kokie ten nebūtų motyvai, visuomet užgaus religinius jausmus. Be to, šiuo laiku, kuomet SSSR eina maldos namų naikinimas - tas būtų kaip tai nepatogu. Kitas dalykas, jei Soboro vietoje būtų pastatyta nauja šventovė, žinoma, nesulyginamai geresnės architektūros. Bet kadangi Soboro nugriovimas rišasi su didelėmis išlaidomis - būtų gudriau jį negriauti, o perdirbti pagal naujai reikalaujamos architektūros dėsnius. Architektoriui tai būtų sunkus, bet ne negalimas uždavinys".

M. Dobužinskio atsakymu laikraštis baigia diskusiją Soboro klausimu, laikydamas dailininko nuomonę galutine ir kompetentinga. Tačiau spaudoje diskusija tęsiasi beveik iki pat 1940-ųjų, nors miesto savivaldybė 1932 m. liepos pradžioje priima sprendimą pastatą suremontuoti: sutvarkyti stogą, nudažyti, užtinkuoti slaviškus užrašus ir t.t. Tokį sprendimą lėmė tai, kad prof. M. Songailos padarytas Soboro perstatymo (sukatalikinimo) projektas kainavo 1 milijoną litų. Remontas miesto savivaldybei atsiėjo apie 63.000 litų.

Į tokį Kauno valdžios sprendimą ironiškai atsiliepė rašytojas ir diplomatas Ignas Šeinius (Jurkūnas): "Cerkvės perkrikštyti ar sulietuvinti negalima (...) galima padaryti kad ir metro aukščio modelį (...) Su visa aike aplinkui, su konke, su garadaviku, su keletu prajojančių kazokų. Ant Soboro laiptų galima pastatyti gubernatorių su popu. Tai bus istorija! Kad konkė ar gubernatorius nenutrupėtų, reikėtų modelį įdėti stiklinėn dėžėn. Aš manau, kad Vytauto muziejuje toks istorijos paminklas tikrai sudarys istorinę nuotaiką ir tikrai bus tik istoriškai suprantas".

Dėl Soboro 1935 m. kyla teisminis ginčas tarp Krašto apsaugos ministerijos, reikalaujančios pripažinti jai Irgulos bažnyčios ir sklypo, priklausančio jai, nuosavybės teises, ir Kauno miesto

(Nukelta į 7 psl.)

Dabar taip atrodo Kauno pils ir Šv. Onos bažnyčia.

H. Macijausko nuotr.

APIE LIETUVOS KLAPATUS, VARGELIUS...

(Atkelta iš 1 psl.)

gūną, kuris žiūrėtų iš sovietų imperijos išsilaisvinusių kraštų reikalų. Deja, šį pasiūlymą prezidentas Bushas su savo patarėju Scowcroftu nužėrė ar ne atžagaria ranka.

Čia ne paslaptis, kad Valstybės departamente Baltijos kraštai šiandien labai pasigenda aukštesnio rango pareigūno, su kuriuo tie mūsų trys kovo mėnesį akredituoti ambasadoriai galėtų tinkamai palaikyti ryšius. Baltųjų Rūmų šaltis Baltijos kraštams tebedvelkia. Tą faktą prisiminkime šį rudinį, rinkimų metu.

Lietuvos ekonominė padėtis šiuo metu taip pat labai sunki. Net gamtos jėgos, atrodo, Lietuvą alina – šią vasarą siaučia negirdėta sausra. Tačiau šiokių tokių vilčių telkia bent Amerikoje jaučiamas dvigubas susidomėjimas Lietuva: ir kaip rinkta ir kaip gamybos bazė. Į Lietuvos Ambasadą Washingtono ateina dideles viltis skatinančių pasiūlymų bei užklausimų. Ne veltui Ambasadoriaus Stasio Lozoraičio žinioje šiuo metu darbuojasi net 14 asmenų. Deja, kai kurie tie pasiūlymai... sudūžta dėl Lietuvos

SOBORO ISTORIJA

(Atkelta iš 6 psl.)

savivaldybės, panorusios perimti visa tai savo žinion.

Tačiau nepaisant gan skeptiško visuomenės požiūrio į Soborą – kaip į Igulos bažnyčia, taip pat įvairių peripetijų, susijusių su ja, katalikų šv. Mykolo Igulos bažnyčia egzistavo dar gana ilgai. 1939 m. Vokietijos Walcker firma pastato neblogus vargonus, bažnyčios chorui vadovauja kompozitorius J. Dambrauskas. Vėliau bažnyčioje vyko net ir pasaulietinio pobūdžio koncertai. Septintojo dešimtmčio pradžioje, jau praėjus didžiajam bažnyčių naikinimo vajui, Kauno šv. Mykolo Igulos bažnyčia uždaroma, o 1965-aisiais pastate įsikuria SKULPTŪROS IR VITRAŽO GALERIJA.

Red. pastaba

Dabar Soboras – Igulos bažnyčia vėl atkrikštyta į katalikų maldos namus, kaip yra buvę ir prieš sovietinių komunistų Lietuvos okupaciją. Ir jos rektorium paskirtas patrijotas lietuvis kunigas K. Mikutavičius.

Kauno Tiesa, 77-78 Nr., 1991

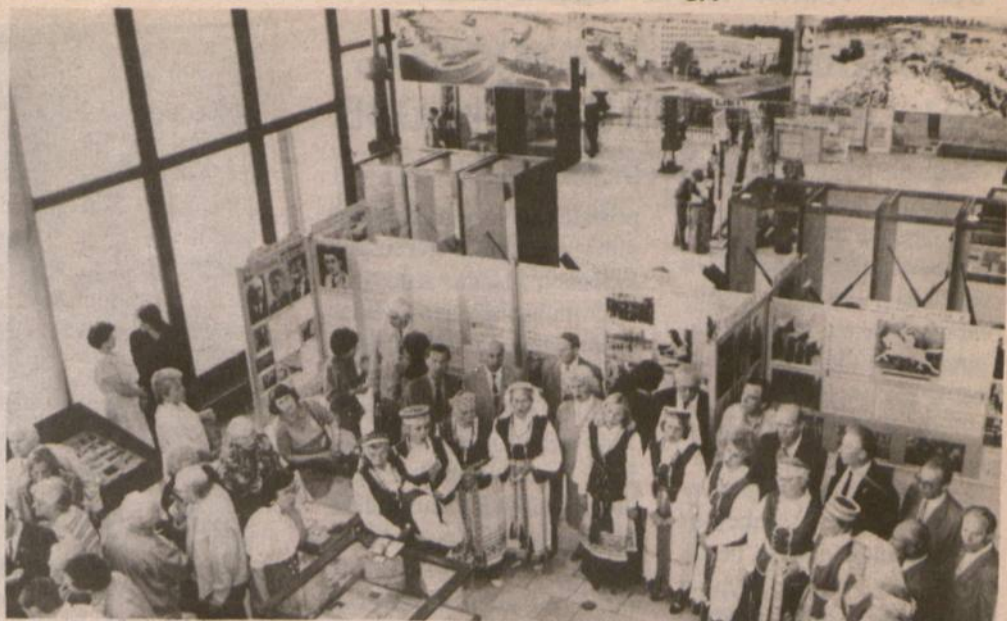
pramonininkų (ar kokių kitų "ninkų") nesuprantamo ir nepateisinamo nerangumo. Lietuvos valdžios politika, reikalaujanti didesnių mokesčių už eksportą, šitų galimybių prekiauti su vakarais irgi neskaitina.

Taigi, ar girdėjote, kad amerikiečiai norėjo Lietuvoje užsisakyti faneros net už 10 milijonų dolerių? Skamba fantastiškai gerai ar ne? – Iš to nieko neišėjo, nes lietuvių faneros gamyklos ir amerikiečių užklausimą ilgai neatsiliepė, o, po ilgesnio ieškojimo, surasti lietuvių nuo šitos galimybės atsisakė. Ar ne kaista? – Atrodo, kad tie Lietuvos pramonininkai dar tebando bizniauti Brežnevo eros metodais.

Žinome, kad amerikiečiai Lietuvoje norėjo statyti jachtas – ten, matote, daug pigesnė darbo jėga. Buvo tartasi, derėtasi, skambinta, ieškota ir t.t. Irgi nieko neišėjo. Neaišku, kodėl. Gaila.

Į Ameriką važinėja aukšti Lietuvos pareigūnai, net ministro rango asmenybės. Kai kurie – tokių gal mažiau – atvažiuoja oficialiai, o kiti – tokių daugiau – "privačiai". Atvažiuoja net Lietuvos Ambasadai nepranešę. Gi kad ir "privačiai" atvažiuoju, lankosi Amerikos valdžios įstaigose.

Štai, Amerikoje lankėsi toks ponas Lietuvos ministras. Lankėsi, atrodo, su Lietuvos Ambasada nesusirišęs, vien poros geraširdžių išieivių "globojamas". Dėl tos globojimo privilegijos tarp globėjų net kokios tai varžybos išsivystė, dėl jų ir kokią tai viešą priėmimą ministras neatvyko... Vienu iš svarbiausių (o, galas žino, gal tik svarbesniu) ministro kelionės tikslu, buvo atsilankymas viename kabinetinio lygio, federalinės valdžios departamente. Anksti ryte tas svečias skambino iš Atlantic City (garsus, azartinių lošimų miestas apie 50 mylių nuo Philadelphia) vienam lietuviui ir klausė to washingtoniečio, ką bei apie ką jam reikėtų tą dieną pas amerikiečius kalbėti. Štai, koki mūsų ministrų vizitai, pasiruošimai pokalbiams su Amerikos valdžios pareigūnais: ...Tiesa, į susitikimą pavėlavusį ministrą atvežęs – atlydėjęs "globėjas" dar išsikoliojo valdžios pastato garaže ant ten dirbančių tvarkos saugotojų. Globėją teko tam washingtoniečiui, greitai suredagusiam to, atiprašant, tarp-

Lietuvos genocido paroda, surengta VLIKo, š.m. gegužės 28 d., Vilniuje, kurioje įstatyti dokumentai liūdija mūsų tautiečių žiaurias kančias Sibire. Meninę programą atliko Sibiro Tremtinių choras, vadovaujamas muz. Paulinos Grigaliūnienės.

DAR APIE JONO VILEIŠIO PAGERBIMĄ LIETUVOJE

Lietuvos Valstybės Tarybos narys, Nepriklausomybės akto signataras, Kauno miesto burmistras, didelis valstybės ir visuomenės veikėjas Jonas Vileišis buvo pagerbtas Lietuvoje birželio mėnesio pradžioje, sąryšyje su jo 50-siomis mirties metinėmis.

Pirmasis pagerbimo renginys buvo birželio 1 d. Rasų kapinėse Vilniuje ir čia atvyko jo dukra Elena Devenienė, anūakai, proanūkiai, kiti giminaičiai, lietuvių visuomenės atstovai. Čia į suširinkusius kalbdjo kun. K. Vasiliauskas.

Birželio 5 d. Kaune įvyko didžiausias jo paminėjimo renginys. Putvinskio gatvėje ant 68-jo namo fasa

valstybinio pasitarimo turinį, garaže raminti.

Pasitaiko ir prošvaisčių, tikrų prošvaisčių! Štai, telefono ryšių srityje amerikiečių U.S. West firma liepos 31 iškilmingai paskambino iš Vilniaus į Washingtoną, į Lietuvos Ambasadą. Šiuo paskambinimu Lietuvoje pradėjo veikti naujai pastatyta telefonų centrinė, puiku! Taigi, nežiūrint visų sunkumų, buvo susiderėta, sutarta, įvesta, dabar galime kalbėtis.

Kaip būtų gera, kad tokių į liepos 31 panašių laimėjimų būtų daugiau!

Gal kada nors Jeltsinas paskambins Landsbergiui ir praneš, kad rusų kariuomenė per savaitę išsikrausto iš Lietuvos?

Gal atvykę Lietuvos ministrai elgsis kaip ministrai, gal į posėdžius vyks bent pakenčiamai pasiruošę? Ar, pvz., 1918 - 1920 m. Lietuvos Taryboje Lietuvą vairavę Nepriklausomybės atstatymo vyrai irgi šitaip elgėsi? – Esu tikras, kad NE!

(1992-VIII-2)

gą žodį pasakė ir Vileišio dukra Alena.

Birželio mėn. 6 d. Nacionalinėje Mažvydo vardo bibliotekoje Vilniuje jis paminėtas Pasvaliečių bendrijos sueigoje, o birželio 7 d. įvyko jo pagerbimas Pasvalyje ir Medininkų kaime.

Visur buvo iškelti J. Vileišio pasiekimai. Čia tik norisi trumpai pažymėti, kad J. Vileišis, (gyvenęs 1872-1942 m.) buvo žymus Lietuvos tautinio atgimimo veikėjas, Vinco Kudirkos pasekėjas, varpininkas, padėjo savo broliui Petriui leisti "Vilniaus žinias". Jis gynė lietuvių kalbos teises su lenkėjusio Vilniaus ir jo krašto bažnyčiose.

J. Vileišis – pirmųjų nepriklausomos Lietuvos ministrų kabinetų narys, pirmasis Lietuvos pasiuntinys Amerikoje, ilgametis Kauno miesto burmistras ir t.t.

Ed. Šulaitis.

J. Vileišio dukra – Alena Devenienė per jos tėvo J. Vileišio pagerbimą Kaune birželio 5 d. Šalia jos – Dalia ir dr. Kazys Bobelė bei kiti.
Ed. Šulaičio nuotr.

20th Anniversary! **\$40 OFF** **FREE** **\$40 OFF**

Professional Care
Best Quality!
Best Service!
Serving Euclid & Cleveland for 20 Years!

ANY GLASSES

WITH COUPON ONLY Expires 8/31/92
J.F. OPTICAL - 531-7933

VISION SCREENING

WITH COUPON ONLY Expires 8/31/92
J.F. OPTICAL - 531-7933

CONTACT LENSES

WITH COUPON ONLY Expires 8/31/92
J.F. OPTICAL - 531-7933

J.F. OPTICAL

775 E. 185th Street
Euclid
531-7933

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS KR. DONELAIČIO MOKYKLOSE

Nijolė Nausėdienė

Po visų metų įtempto darbo, gegužės 30 d. Kr. Donelaičio m-se įvyko iškilmingas mokslo metų užbaigimas. Ne vienas mokinys, net ir mokytojai lengvai atsiduso, kad pasibaigė sunkaus ir įtempto darbo metai. O, ką jau bekalbėti apie pačius tėvelius ir globėjus? Kr. Donelaičio m-se ne tik mokiniai, bet ir mokytojai yra priversti dirbti produktyviai: išėiti skirtą programą, įvesti ką nors naujo į dėstymo programą, palaikyti tvarką ir drausmę, skiepyti meilę lietuvių kalbai, kelti patriotizmo dvasią. Moky-

Kr. Donelaičio, lituanistinių mokyklų direktorius Julius Širka

J. Tamulaičio nuotr.

tojų darbai yra kontroliuojami m-lų dir. J. Širkos ir Švietimo Tarybos pirm., bei m-lų inspektorės R. Kučienės. Tiek mokiniai, tiek ir mokytojai žino, kad šeštadieniai, Kr. Donelaičio m-se, yra skirti nepabendravimui, bet rimtam darbui. Kaip tik todėl Kr. Donelaičio m-lų mokiniai yra labiausiai laukiami Pedagoginiame institute, nes jie yra vieni iš stipriausiųjų studentų. Mokslo metų užbaigimas visados yra pravedamas su ypatingu iškilmingumu. Mokiniai į mokyklą rinkosi su pakilia nuotaika ir tvarkingai apsirengę. Abiturientai ir šeštojo sk. mokiniai vilkėjo tautinius rūbus. Pusę salės ir balkoną užpildė tėveliai, globėjai, seneliai, draugai ir pažįstami. Juk, tikrai, tai nepaprasta šventė, kada susirenkame pasidžiaugti ne tik mūsų vaikų mokslo metų užbaigimu, bet ir pasidžiaugti savo pačių rezultatais.

Mokslo metų užbaigimo programą pravedė mokytojas Audrius Polikaitis. Į salę pirmiausiai įžygiavo 6-to sk. mokiniai. Užėmus jiems skirtas vietas, maršo garsams ir karšties plojimams pritariant, į salę įžygiavo 26-tos laidos abiturientai. Visiems sustojus buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. A. Polikaitis

pristatė į mokslo metų užbaigimą atvykusius garbingus svečius ir spaudos atstovus.

Pirmiausiai buvo įteikiami pradžios mokyklą baigusiems mokslo metus penketukais, pagyrimo lapai. Juos įteikė skyrių mokytojos. Pradžios m-lą baigusiems pažymėjimus įteikė mokytoja Br. Prapuolenienė, dir. J. Širka, Tėvų k-to pirm. E. Paulius ir mokyt. J. Polikaitis. Šiais metais pradžios m-lą baigė: K. Boguta, A. Brooks T. Mikužis ir Ž. Valaitis. Baigusiųjų vardu atsisveikinimo žodį tarė T. Mikužis.

Mokyt. Br. Prapuolenienė pasidžiaugė, kad mokiniai buvo gerai pasiruošę egzaminams ir visi sėkmingai juos išlaikė. Linkėjo, kad nuėję į aukštesniąją m-lą išliktų tokie pat darbštūs ir drausmingi.

Po trumpo pertraukėlės buvo įteikiami pagyrimo lapai aukštesniosios m-los mokiniams. Juos įteikė sk. auklėtojos. Toliau buvo įteikiami atestatai aukštesniąją m-lą baigusiems abiturientams. Ją baigė: J. Adickaitė (kuri tuo metu buvo Lietuvoje ir dalyvavo "Dainų dainelė 92" konkurse, tad už ją atsiėmė atestatą jos brolis), D. Čaraukaitė, R. Gecevičius, L. Gierštikas, I. Kvantaitė, G. Mikučiauskas, R. Putrius ir Z. Woodward (visais penketukais).

Abiturientų vardu atsisveikino Z. Woodward. Dėkojo dir. J. Širkai, auklėtojams, mokytojams ir tėveliams. Jis sakė, kad viską ką išmoko Kr. Donelaičio m-se, jam giliai išliks atmintyje.

Graziu atsisveikinimo žodžiu į mokinius prabilo auklėtoja G. Sturonienė. Pabaigoje ji ragino abiturientus nesustoti pusiau-

Kr. Donelaičio pradinės lit. mokyklos mokiniai ir mokytojos. Antroje eil. iš k. į dešinę sėdi: D. Mikužienė, V. Brazaitytė, R. Polikaitytė, M. Plačienė, B. Prapuolenienė, insp. R. Kučienė, O. Jagellienė, S. Vilimaitė, I. Smiellauskienė, R. Valkiūnienė. Trūksta A. Polikaičio ir dir. J. Širkos. J. Tamulaičio nuotr.

lėje, ir toliau savo šeštadienius aukoti Pedagoginiame institute.

Mokiniai skaitė savo rašinius, už kuriuos jie buvo gavę premijas per Žodžio šventę. Tokios šventės yra kasmet-pavasari ruošiamos Kr. Donelaičio m-se.

L. Gierštikas į sceną pakvietė visus aukštesniosios m-los mokytojus ir jiems prisegė po gėlę.

Tautinių šokių mokyt. I. Smiellauskienės paruošti, abiturientai pašoko dzūkų polką.

"Tėviškės" parapijos vysk. A. Dumpys pasidžiaugė, kad Kr. Donelaičio m-os savo pirmuosius žingsnius pradėjo kaip tik tai jo parapijoje. Džiugu matyti, kad virš 30 metų ji vis klesti ir stiprėja. Yra labai sunku išeivijoje išlaikyti ir puoselėti lietuviškumą, kai aplinkoje yra visokių pavojų mokiniams nutautėti. Todėl aš ir gerbiu Kr. Donelaičio m-lų vadovybę, mokytojus, kurie taip rūpinasi lietuvių kalbos žinių platinimu ir įdiegimu jaunajai kartai. Didžiausia gėda yra nutautėti ir užmiršti savąją kalbą. Sveikino visus mokytojus ir dir. J. Širką už pasiaukojantį darbą. Prašome Aukščiausiojo palaimos visiems!

Mokyt. E. Brooks kalbėjo Evangelikų reformatorių bažnyčios vardu. Bažnyčios vardu ji įteikė m-loms 3000 dol. paramą Metraščio išleidimui paremti.

Švietimo Tarybos pirm. R. Kučienė dėkojo tėveliams, kurie supranta lietuviybės reikalą ir ugdo lietuviybės dvasią šeimose. Ragino dabar pažinti Lietuvą ne iš tolo, bet iš arti.

Pedagoginio instituto vardu abiturientus sveikino jo atstovė K. Šilimaitytė.

Mokyt. A. Polikaitis pasidalino savo prisiminimais iš Kr. Donelaičio m-lų gyvenimo. Jis sakė, kad dir. J. Širka buvo lyg tėvas šioms mokyklos ir globojo jas per išstisus 33 metus.

Grazų atsisveikinimo žodį tarė pats dir. J. Širka. Jis jau lietuviybės labui yra paaukojęs 47 savo gyvenimo metus. Visados su malonumu prisimena pirmuosius šių m-lų žingsnius, nors ir reikėjo pemešti daugelį sunkumų. Tai pat pranešė, kad mokyklose įvyksta pasikeitimų. Mokyklų inspektorė, kuri jose yra išdirbusi 18 metų, dėl išpareigojimų Švietimo Taryboje, pasitraukia iš mokyklų. Jos įdėtas darbas ir rūpestis yra didelis įnašas lietuviybės aruo-

de. Taip pat direktorius pranešė, kad atėjo laikas ir jam pasitraukti į poilsį. Jis savo pareigas perduoda į geras rankas mokyt. B. Vindašienei. Ji yra baigusi universitetą su teise dėstyti gimnazijoje ir dirba Amerikos mokyklose. Ilgus metus yra dirbusi Kr. Donelaičio m-se. Yra parašiusi Kr. Donelaičio m-lų himną, kurį m-los visados atlieka. Jai šis darbas nėra svetimas, todėl tvirtai tiki, kad m-los ir toliau dirbs kaip ir dirbo.

Inspektorę R. Kučienę tėvų k-to atstovas apdovanojo gėlėmis.

B. Vindašienė savo žodyje dėkojo dir. J. Širkai, kad išvaręs tokią ilgą ir gražią vagą lietuviybėje, perduoda jai. Kvietė mokytojus dirbti kaip iki šiol dirbo ir išlikti mokyklose.

Tėvų k-to pirm. E. Paulius dėkojo J. Širkai už jo įdėtą darbą. Tėvų k-o vardu prisiminimui direktoriui įteikė dovaną, sakydamas, kad jokia dovana neatsipirktų už jo visą įdėtą darbą.

Pradžios m-los leidžiami "Pirmieji žingsniai" atspindi pradžios mokyklos mokinių darbus. Šį laikraštėlį redaguoja mokytojos V. Brazaitytė ir R. Polikaitytė. Yra malonu paimti į rankas taip tvarkingai ir gerai suredaguotą laikraštėlį. Šių metų metraštis "Su viltim į ateitį" atspindi aukštesniosios mokyklos mokinių darbus. Jau eilę metų jį redaguoja R. Kučienė, nuotraukos J. Tamulaičio. Mokyklų vadovybė yra dėkinga redaktorėms.

Mokslo metų užbaigimo aktas buvo užbaigtas visiems sustojus ir sudainavus "Su mokslu į rytojų". Links mų atostogų ir poilsio mokiniams, mokytojams ir tėveliams. Linkime sėkmės naujajai mokyklų direktorei. Tikimės, kad Kr. Donelaičio m-los ir toliau išliks kaip vienos iš stipriausiųjų lietuviškų mokyklų.

Pirmojo skyriaus mokiniai su mokyt. M. Plačiene Kr. Donelaičio lituanistinėje mokykloje.

J. Tamulaičio nuotr.

LIETUVA XXV-SE OLIMPINIUIOSE ŽAIDIMUOSE

Algirdas Bielskus

Didžiausias pasaulio sportinis įvykis – XXV-ji Vasaros Olimpiniai Žaidimai, sutraukę apie 10,000 dalyvių iš 170 kraštų jau istorijoje. Olimpinių ugnis užgesinta. Simbolizuojant olimpinių tėtisumą, Barcelonos majoras, per Tarptautinio Olimpino Komiteto prezidentą perdavė Olimpinių Vėliavą Atlantos majorui Maynard Jackson, kur 1996 m. vyks XXVI-ji Vasaros Olimpiniai žaidimai.

Malonūs šeiminkai, gražusis Barcelonos miestas ir visa Ispanija žaidimus surengė išpūdingai ir spalvingai. Šie žaidimai buvo ypatingi. Suirus Sovietų imperijai atslūgo per dešimtmečius besitęsusi įtampa tarp vadinamo "Sovietų bloko" ir vakariečių, privedusi net iki vieni kitų boikotavimų. Milžiniškų politinių pasikeitimų pasekoje, į olimpinių tautų šeimą įėjo ar sugrįžo visa eilė valstybių, jų tarpe ir Lietuva.

Olimpiniai Žaidimai ir medalistų bei finalistų pasekmės buvo plačiai aprašyti Amerikos spaudoje. Mūsų tikslas yra mėginti patiekti visų Lietuvos olimpiečių atsiekimus įvairiose sporto šakose, nežiūrint kokias vietas jie bebūtų užėmę. Lietuvą atstovavo 47 aktyvūs

sportininkai, vienuolikoje sporto šakų, neskaitant trenerių bei palydovų.

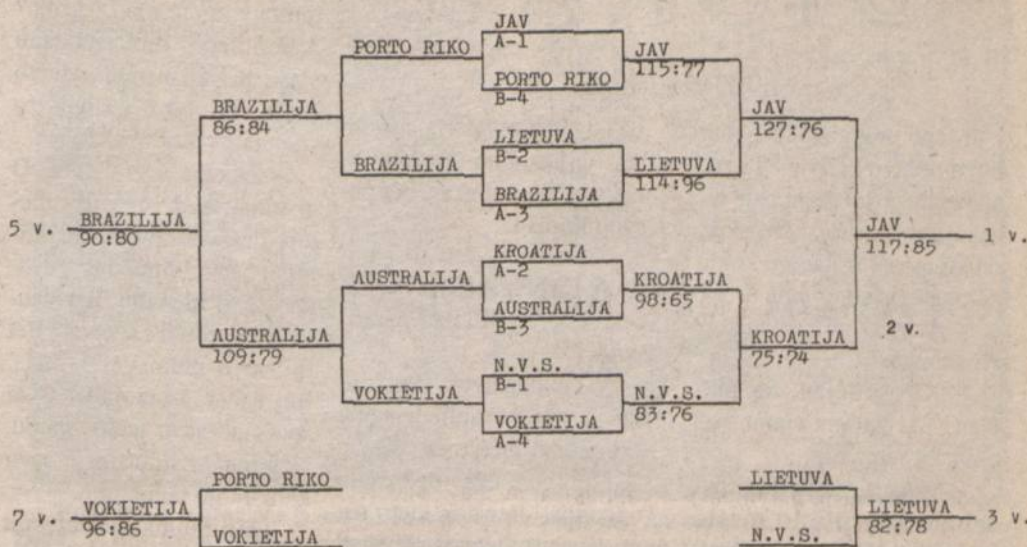
BRONZOS MEDALIAI KREPŠINYJE

Vyrų krepšinyje, pagal nustatytą tvarką, dalyvavo 12 komandų, iš kurių 11 turėjo kvalifikuotis iš atrankinių turnyrų, plius Ispanija – kaip šeimininkai. Kaip žinome, Lietuva kelią į Olimpines pajodą prasiskynė laimėdama pirmą vietą Europos atrankiniame turnyre.

Olimpinės vyrų krepšinio varžybos buvo vykdomos dvejose fazėse. Preliminarinėje fazėje, komandos buvo padalintos į 2 grupes, A ir B, po 6 kiekvienoje, kuriose buvo žaidžiama kiekviena prieš kiekvieną (Round Robin). Po to 4 pirmos komandos iš kiekvienos grupės kvalifikavosi į 8 komandų turnyrą dėl čempionato, kur buvo žaidžiama modifikuota vieno minuso (Single elimination) sistema, pridodant papildomus žaidimus išaiškinti 3-čiai, 5-tai ir 7-tai vietoms. Abiejų grupių 5-tos ir 6-tos vietos ėjo į paguodos (Consolation) ratą išspręsti 9 - 12 vietoms.

Į A grupę pateko Angola, Brazilija, Kroatija, Vokietija, JAV-bės ir Ispanija. Į B grupę – Kinija, Porto Ri-

OLIMPINIS VYRŲ KREPŠINIO ČEMPIONATO TURNYRAS

ko, Venecuela, Nepriklausomų Valstybių Sandrauga (N.V.S.), Australija ir Lietuva.

A grupėje, iš NBA profesionalų sudaryta JAV-bių komanda nušlavė savo varžovus aukštomis pasekmėmis. Komandos išsirikiavo sekančiai (nurodyta laimėjimų – pralaimėjimų skaičiai): 1. JAV 5-0, 2. Kroatija 4-1, 3. Brazilija 2-3, 4. Vokietija 2-3, 5. Angola 1-4, 6. Ispanija 1-4. Komandoms surinkusioms tą patį laimėjimų skaičių, aukštesnę vietą nulemia jų tarpusavio rungtynių laimėjimas.

B grupėje, Lietuva pirmose rungtynėse lengvai įveikė Kiniją 112:75. Antroje rungtynėse sulaukė stipresnio pasipriešinimo iš Venecuelos ją nugalėdama 87:79. Trečioje rungtynėse laimėjo prieš Porto Riko 104:91. Ir štai ketvirtose rungtynėse mūsiškiai ne-

lauktai suklumpa prieš NVS 80:92, patirdami pirmą pralaimėjimą, po 14 iš eilės laimėjimų, įskaitant ir Europos zonos atrankinį turnyrą. Antroje kėlinio pirmoje pusėje Lietuva vedė net 19 taškų skirtumu, tačiau po to mūsiškiai krepšį lyg užrišo o NVS žaidėjai pradėjo krauti krepšius iš kur pakliuvo. Lietuvos persvara tirpte sutirpo ir per trumpą laiką NVS persvėrė pasekmę savo naudai. Prieš pabaigą mūsiškiai susigriebė ir išlygino 78:78, tačiau rungtynių pabaiga priklausė NVS. Pralaimėjimas buvo tuo labiau netikėtas, kadangi Europos atrankiniame turnyre Lietuva įveikė NVS net 37 taškų skirtumu 116:79.

Paskutinėse B grupės rungtynėse Lietuva žaidė atsargiai ir laimėjo prieš Australiją 98:87. Porto Riko atėjo Lietuvai "į pagelbą" netikėtai nugalėdama NVS 82:70. Nors Lietuva ir NVS užbaigė tuo pačiu santykiu 4-1, tačiau pirmą vietą gavo NDV, dėka pergalės prieš Lietuvą. Galutinis B grupės stovis:

1. NVS 4-1, 2. Lietuva 4-1, 3. Australija 3-2, 4. Porto Rico 3-2, 5. Venecuela 1-4, 6. Kinija 0-5.

Pralaimėjimas prieš NVS palaidojo Lietuvos stiprias viltis į sidabro medalius, nes B grupės 2-trai vietai prisieina žaisti čempionato turnyre toje pačioje pusėje su A grupės pirmą vietą, t.y. su JAV.

Vieno minuso sistema pravesto čempionato turnyro kvartfinaliai buvo suporuoti šia tvarka: Viršutinėje lentelės pusėje – A grupės 1 vieta su B grupės 4 v. (JAV su Porto Riko) ir B gr. 2 v. su A gr. 3 v. (Lietuva su Brazilija). Apatinėje lentelės pusėje – B gr. 1 v. su A gr. 4 v. (NVS su Vokietija) ir A gr. 2 v. su B gr. 3 v. (Kroatija su Australija).

Žiūrėkite pridodamą čempionato turnyro lentelę! Kvartfinaliuose JAV supylė Porto Riko 115:77. Lietuva turėjo sunkia duoną prieš greitus ir karštus bra-

zilus, kurie ilga laiką vedė. Tik į žaidimo pabaigą, mūsiškiai persvėrus pasekmę savo naudai, brazilai desperatiškai besikarščiuodami prisidarė daug baudų ir pralaimėjo palyginti dideliu skirtumu 114:96. Kitoje pusėje, Kroatija lengvai susidorėjo su Australija 98:65, tačiau NVS turėjo pasispausti, kad įveiktų Vokietiją 83:76.

Viršutiniame pusfinalyje Lietuvai prisiejo žaisti su Amerikos "Dream Team", prieš kuriuos pralaimėta 127:76. Ilgą laiką Lietuva laikėsi neblogai, tik žaidimo pabaigoje lietuviai išleido į per daug atvirą žaidimą ir pralaimėjo dideliu skirtumu. Apatiniame pusfinalyje, Kroatijai tik su didele doza laimės pavyko paskutinėmis sekundėmis laimėti prieš NVS 75:74, nors beveik per visą žaidimą vedė NVS.

Taigi dėl 3-čios vietos – bronzos medalio susitiko pusfinaliu pralaimėtojai Lietuva ir NVS. Po labai įtemptos ir nervuotos kovos Lietuvai pavyko nugalėti NVS 82:78. Mūsiškiai buvo priekyje beveik per visą žaidimą, tačiau paskutinėje minutėje NVS, išnaudodami mūsiškių klaidas, pradėjo lietuvų persvarą pavojingai mažinti, bet čia pat jau buvo rungtynių pabaiga.

Šios rungtynės buvo mūsų žaidėjams daugiau negu sportinis laimėjimas. Tai buvo laimėjimas visai Lietuvai! Didžiausiu taškų medžiotoju šiose rungtynėse buvo Šarūnas Marčiulionis, sukales 29. Arvydas Sabonis turėjo 26.

Lietuvos olimpinę vyrų krepšinio komandą sudarė: Artūras Karnišovas, Valdemaras Chomičius, Arvydas Sabonis, Šarūnas Marčiulionis, Rimas Kurtinaitis, Alvydas Pazdrazdis, Arūnas Visockas, Darius Dimavičius, Romanas Brazdauskis, Gintaras Krapikas, Gintaras Einikis ir Sergiejus Jovaiša.

(Šio straipsnio pabaiga 11 puslapyje)

ŽIEMOS SKRYDŽIŲ KAINOS Į LIETUVĄ

- Iš New Yorko \$600
- Iš Chicagos \$645
- Iš Los Angeles \$815
- Taxai – \$18

Skristi galima spalio 1 – gruodžio 16
Gruodžio 24 – kovo 31

Bilietus reikia nupirkti iki rugsėjo 4 d.

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.
Brooklyn NY. 11229
Tel. 718 - 769-3300
Tel. 800 - 952-0119
FAX 718 - 769-3302

Į AMŽINYBĖS ARUODUS IŠLYDINT

Ilgus metus gyvendami toli nuo pavergtos tėvynės, mes savo dvasią gaiviname ir savo tėvynės ilgesį raminome tikėjimu į jos laisvės rytojų. Su pagarba ir meile minėdami Vasario 16-ąją, visada pagerbdavome Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvius ir didžiavomės jų buvimu mūsų tarpe.

Laiko tekmė negailestingai retina senųjų patriotų eiles, tai ir šių metų liepos 27 dieną su šia ašarų pakalne atsiskyrė Jonas Barniškis, kūrėjas – savanoris, 1918 metais įstojęs į besikuriantį Lietuvos kariuomenę ir dalyvavęs nepriklausomybės kovose.

Liūdnas ir praradimais paženklintas buvo jo gyvenimas, o ir jo atsiradimas šitame pasaulyje nebuvo eilinis, nes jam buvo lemta gimti Amerikos laive 1898 metų lapkričio 18 dieną jo tėvų grįžimo į Lietuvą kelionės metu.

Augo jis šešerių sūnų šeimoje, džiaugėsi gyvenimu laisvėje ir tarnavo Saugumo departamento žinioje, eidamas saugumo viršininko pareigas įvairiuose Lietuvos miestuose.

Sovietams okupavus Lietuvą, jis buvo suimtas, kalinamas ir kankintas, to išdavijoje likęs su sužalota klausa. Jo penki broliai taip pat prarado savo gyvybę Lietuvoje ir Sibire, o jo žmona Petronėlė su trimis mažamečiais sūneliais buvo ištremta į Sibirą. Po daugelio metų ji grįžo į Lietuvą su jau suaugusiais sūnumis. Praradu si Sibire sveikatą, ji netru-

kus mirė. Jo sūnūs dabar gyvena laisvoje Lietuvoje. Sūnus Zigmantas savo tėvą aplankė Clevelande.

Kai 1944 metų vasarą raudonasis tvanas grėsė užlieti Lietuvą antrą kartą, Jonas Barniškis pasitraukė į Vokietiją, iš kurios 1949 metais išemigravo į Ameriką, apsigyveno Clevelande ir iki pensijos dirbo Cleveland Twist Drill bendrovėje.

Liepos 28 dienos vakare Jokubauskų laidotuvių namuose nuliūdę artimieji, bičiuliai ir organizacijų nariai atsisveikino su velioniu. Jautrų atsisveikinimo žodį tarė Jurgis Malskis, trumpai nušviesdamas velionio gyvenimo kelią ir apibūdindamas jo kuklią asmenybę. Kalbėtojas pareiškė užuojautą artimiesiems Pensininkų Klubui ir savo šeimos vardu. Maldą ir religinės paguodos žodžiu susirinkusius guodė mons. Aleksandras Goldikovskis. DLK Birutės Draugijos vardu su velioniu atsisveikino Jadvyga Budrienė; Romualdas Apanavičius kalbėjo Lietuvos Bendruomenės vardu ir Vytautas Januškis atstovavo Ramovėnams.

Sekantį rytą Dievo Motinos šventovėje Šv. Mišias už velionio sielą atnašavo prelatas Aleksandras Goldikovskis. Pamaldų metu jautriai giedojo Nora Braziulienė – Čėcienė, vargonais padalydima Genovaitės Karsokienės.

Nors ir pavėluotai, bet a.a. Jono Barniško svajonė grįžti į laisvą Lietuvą išsipildė: jo pelenai bus pervežti į

Tėvynę, kurioje jis bus palaidotas šalia savo tėvų, brolių ir žmonos. Dera jam išsėstis toje žemėje, kurią jis gynė ir už kurią daug iškenėjo.

Gili užuojauta Izabelei Jonaitienei, Rimgailei ir Donatui Nasvyčiams, jų šeimai ir visiems artimiesiems. Liūdesio valandoje tedžiugina jus toji mintis, kad buvote laimingi, savo šeimoje turėję Lietuvos laisvės kovotoją.

Aurelija M. Balašaitienė

PADĖKA VACLOVUI VALIUI

Užgirdęs apie Šv. Jurgio paraprijos vasaros sunkumus, clevelandietis Vaclovas Valys atsiuntė \$1000 čekį. Klebonas kun. Juozas Bacevičius savo ir paraprijos vardu reiškia dosniajam dėmėjui nepaprastą padėką.

Ger. J.

MARIJOS EUCHARISTINĖ KONFERENCIJA

Clevelando suvažiavimų centre š.m. rugpjūčio 21-23 d.d. yra rengiama JAV vidurinių vakarų Marijos Eucharistinė konferencija. Ją globoja Clevelando Dieucezija. Smulkesnės informacijos yra randamos bažnyčiose platinamoje brošūroje.

Ger. J.

VYRESNIŲJŲ DIENA ZOOLOGIJOS SODE

Š.m. rugsėjo 4 d. Clevelando Metroparkų Zoologijos sode nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p. bus vyresniųjų lankytojų diena. Zoologijos sodan be mokesčio tą dieną bus įleidžiami visi asmenys 55 m. arba vyresnio amžiaus. Programoje bus specialūs užsiėmimai, parodos,

pasilinksminimas ir maistas. Kartu bus įdomios švietimo programos bei nemokamas pasivažinėjimas tramvajumi. Dėl informacijų skambinkite telef. 661-6500

Ger. J.

PARENGIMAI

• RUGPJOČIO 23 d. – Lietuvos klubo Metinis Piknikas "Croatian Centre – Kirtland 12 v.

• RUGSĖJO 13 D. 1:00v. Lietuvos Kultūriniai Darželiai rengia Tautos dainiaus – Maironio paminklo atidengimo iškilmes ir ONE WORLD DAY šventę.

• SPALIO 3-4 d. JAV LB Clevelando apylinkė ir Ohio apygarda rengia Lietuvos Dienas – Lithuanian Fair Clevelando Dievo Motinos paraprijos patalpose.

• SPALIO 10 d. šeštadienį 7 val. vak. Pabaltiečių Bendravimo Vakarais – Latvių salėje. Rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetą.

• LAPKRIČIO 15 d. Šv. Jurgio paraprijos rudens festivalis 11:30 iki 3:30v.

HOUSE FOR SALE

18011 Neff Rd.

Brick, 3 bedroom bungalow. All large rooms. Near Our Lady of Perp. Help. Price \$79,900
George Knaus Real-estate
481-9300

32-33

LIETUVA OLIMPINIUOSE ŽAIDIMUOSE

(Atkelta iš 10 psl.)

Taigi, įskaitant ir Europos zonos atrankinio turnyro pasekmes, Lietuvos balansas yra 17 laimėjimų ir 2 pralaimėjimai. Tai įspūdingos skaitlinės. Pagarba mūsų krepšininkams taip sėkmingai tęsiantiems Lietuvos krepšinio atsiekimus iki olimpinė medalių.

Olimpinio vyrų krepšinio varžybų dalyviai galutinai užėmė šias vietas: 1, JAV 8-0, 2. Kroatija 6-2, 3. Lietuva 6-2, 4. NVS 5-3, 5. Brazilija 4-4, 6. Australija 4-4, 7. Vokietija 3-5, 8. Porto Riko 3-5, 9. Ispanija 3-4, 10. Angola 2-5, 11. Venecucla 2-5, 12. Kinija 0-7.

(Apie lietuvių atsiekimus kitose šakose bus sekančiam Dirvos Nr.)

DOMESTIC

Housecleaning 2-3 times a week. Shaker Hts. Professional couple. No children
Tel. 381-4252

32-33

Siuntiniai į Lietuvą -

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119

Telefonas (216) 481-0011

KONTEINERIS IŠSIUNČIAMAS RUGPJOČIO 21 d. ir RUGSĖJO 12 d.

Pasiteiraukite dėl skubiau pristatomų maisto siuntinių.

Greitai pristatomi pinigai Lietuvoje doleriais.

Čia galite užsakyti video aparatūrą, tinkančią naudoti Lietuvoje

Jūsų patogumui galite įsigyti dėžių siuntiniams

Dirbame: antr. - penkt. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.,

šeštadienį nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet

Pagrindinis atlanta IE ofisas - Chicagoje

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

MATAS REALTORS

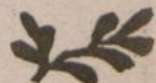
NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

Tautinės Sąjungos pirm. L. Kriaučeliūnas kalba Dirvos gegužinėje rugpjūčio 9 d. Skaityk 1 psl. V. Bacevičiaus nuotr

KARIUOMENĖS IŠVEDIMAS BŪTINAS VALSTYBĖS GEROVEI

Algimantas S. Gečys

JAV LB Visuomenių reikalų taryba

Lietuvos vyriausybė nuo šių metų pradžios pagrindinę dėmesį skiria okupacinės, buvusios sovietinės kariuomenės išvedimui iš Baltijos valstybių. Diplomatiniai kontaktai, tarptautinės konferencijos, vyriausybės ir Aukščiausios Tarybos narių išvykos į užsienį, kontaktai su užsienio žurnalistais, net kurtūrinių vienetų išvykos į užsienį vykusiai yra panaudojami okupacinės kariuomenės Lietuvos valstybingumui teikiamai grėsmei iškelti.

Vakarų demokratijos prietaria Baltijos valstybių norui matyti kariuomenę išvestą, tačiau didesnio ryžto tuo klausimu neparodo. Kaip anksčiau su Gorbačiovu, dabar visomis priemonėmis norima Yelciną išlaikyti. Prisibijoma, kad kariuomenėje esantys generolai jį gali nuverst. Įtariama, kad Yelcinas Rusijoje nėra padėties viešpats.

Lietuvių Bendruomenė supranta Lietuvos siekius. Kol svetimos valstybės kariuomenė mindžios Lietuvos žemę, kol ją remiantieji Lietuvoje esantys svetimtaučiai remsis ir toliau desta bilizuos Lietuvos valstybės kūrimą, tol Lietuva pilnai nepajėgs atsikratyti sovietinio režimo uždėtų pančių ir jo liūdnų pasėkmių.

JAV LB įstaiga Washingtone tris ketvirtadalius laiko nuo šių metų pradžios skiria veiklai surištai su buvusios

sovietinės kariuomenės atitraukimu. DeConcini – Pressler – Durbin amendmentai, tiems amandmentams sponsorių telkimas, informacijos JAV Kongresui ir žurnalistams apie kariuomenės nusižengimus Lietuvoje teikimas, pagaliau JAV Kongreso atstovų masinis lankymas š.m. birželio 16 d. ir demonstracijos prie Rusijos ambasados rengimas vykdyti jungtinėmis A. Bannionytės ir JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pastangomis.

Ypatinga padėka priklauso LB vienetų vadovams ir eiliniams darbuotojams įvairiose vietovėse, kurie daug laiko ir triūso padėjo Kongreso narius kontaktuoti ir įvairiais būdais juos įtaigodami.

PRALOŠĖM MŪŠĮ, BET NE KARĄ

JAV Senatas š.m. liepos 2 d. 60-32 balsų dauguma priėmė #S. 2532 įstatymą teikiantį Rusijai paramą. Daugiau kaip trečdalis senatorių rėmė DeConcini – Pressler pateiktą pataisą, kuria parama Rusijai sąlygota kariuomenės iš Baltijos valstybių išvedimu. Š.m. rugpjūčio 6 d. Atstovų Rūmai, įtartiniais manevrais laimėję draudimą iš viso svarstyti amendmentus (tuo pačiu ir kongr. Durbin amedmentą), 255-164 balsais pravedė paramos Rusijai įstatymą.

Laimėjimai Atstovų Rūmuose ir Senate buvo atsiekti abiejų partijų vadovybėms suderinus jėgas ir Baltiesiems Rūmams stipriai spaudžiant. Nors mūsų siekti tos pataisos praveisti nepajėgėm, matome, kad Kongrese turime stiprų užnugarį su kuriuo JAV Administracija privalo skaitytis. Kelios dešimtys balsų į mūsų pusę ir Administracijai būtų tekę rausti iš gėdos.

Pravestus įstatymus Atstovų Rūmų ir Senato delegatai (conferees) privalo konferencijoje suderinti ir po to pateikti abiejų institucijų balsavimui. Įstatymą priėmus, jis bus pateiktas prez. Bush pasirašyti. Ateinančią savaitę tikimasi, kad bus paskirti "conferees". Jiems gali tekti pavargti keletą dienų kol visa bus suderinta. Esama galimybės, kad Kongresas susirinks balsavimui jau po Respubliko-

nų partijos konvencijos, kuri prasideda rugpjūčio 15 d.

Savaitės, daugiausia dviejų savaitų bėgyje privalome išvystyti akciją į paramos Rusijai įstatymą rėmusius Atstovų Rūmų narius, jiems pristatyti Rusijos užsienio reikalų ministro reikalavimus Baltijos valstybėms, ir pabandyti juos laimėti mūsų pusėn.

Kaip žinome, kongresmanai gerai žino, kad daugumas amerikiečių nėra linkę teikti užsienio paramą dėl šį kraštą užgulusių ekonominių sunkumų. Esama galimybės, kad Kozyrovo grąšinimai Baltijos valstybėms suteiks kongresmanams gerą progą nepaklusti Administracijos ir partijos vadų spaudimams.

DIRVA KEIČIA SPAUSTUVĘ IR IŠLEIDIMO LAIKĄ

Po ilgesnių ieškojimų suradom spaustuvę, kuri kiek pigiau spausdins Dirvą.

Iki šiol Dirva išeidavo pirmadieniais ir tos dienos pavakariais clevelandiečiai jau galėdavo laikraštį nusipirkti. Dabar išeis ketvirtadieniais.

Daromos pastangos, kad išeitų antradieniais ar trečiadieniais. Jei susitarsim – tuoj pranešim.

Dirva

Korp! Neo-Lithuania padalinio steigėjui
Floridoje

A.A. CEZARIUI MODESTUI

mirus, jo žmoną GENOVAITĘ Korp! Neo-Lithuania garbės narę, sūnus ALGIRDĄ ir EDUARDĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Korp! Neo-Lithuania
padalinys Floridoje*

A.A. CEZARIUI MODESTUI

iškeliavus iš Šio pasaulio Vaizdo, žmonai GENOVAITEI, sūnums ir visiems artimiesiems siunčiam paguodos žodį – atlaikyti sunkumus.

*Kazimiera Laikūnienė
Jūratė ir Vitas Kokliai*

Mirus

A.A. MARIJAI SMETONAITEI – VALUŠIENEI

gilia užuojautą jos artimiesiems
reiškia

*Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos VALDYBA*

A.A.

ANDRIUI TREČIOKUI

užbaigus žemišką kelionę nuoširdžiai
užjaučiame brolių KAZĮ ir jo žmoną
GENUTĘ

*Liucija ir Valteris
Beržinskai*

A.A.

CEZARIUI MODESTAVIČIUI – MODESTUI

mirus, žmonai GENOVAITEI, sūnums
ALGIRDUI ir EDUARDUI su šeimomis ir vi-
siems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia

*Barbara ir Teodoras Blinstrubai,
Severina ir Nardis Juškai,
Daiva ir Raimundas Panarai.*

A.A.

BRONEI MEDZIUKIENEI

mirus, giliai užjaučiame mūsų mielą
prienišką IGNA MEDZIUKĄ IR JO ŠEIMĄ.

*Aldona, Leokadija,
Vytautas, Birutė ir
Danutė Vilkutaičiai*